

Oikaisuvaatimus henkilöstöpäällikön päätöksestä 5.9.2024 § 69, Aiheettomasti maksetun palkan takaisin perintä

Kaupunginhallitus 07.10.2024 § 233
252/01.02.01.00/2022

Valmistelija: kaupunginjohtaja Juha Piironen, p. 044 758 1403

Tausta

Henkilöstöpäällikkö on tehnyt 5.9.2024 päätöksen työntekijälle aiheettomasti maksetun palkan takaisinperinnästä. Päätöksen mukaan työntekijälle aiheettomasti ajalla 1.3.2021-29.2.2024 maksettu palkka 11.412,02 euroa peritään häneltä takaisin 48 maksun erässä, huomioiden velalliselle jätettävän ulosottolain suojaosuuden määrä. Työsuhteen jatkuessa takaisinperintä toteutetaan kuittaamalla saatavaa työntekijän palkasta, kunnes saatava on kokonaisuudessaan peritty takaisin.

Oikaisuvaatimus

Kaupunginhallitukselle on 13.9.2024 tehty oikaisuvaatimus, jossa vaaditaan, että takaisinperintää ei tehdä tai että summa kohtuullistetaan ainakin puoleen alkuperäisestä. Oikaisuvaatimuksen mukaan aiheeton palkanmaksu johtui virheestä, jossa vuosiloma- ja sairaajan palkkaa maksettiin väärällä (100%) työaikaprosentilla, vaikka työaikaprosentin olisi pitänyt olla osa-aikainen eli 52,29%. Työaikakirjanpito on kuitenkin kirjautunut oikein sairaus- ja vuosilomineen ja esihenkilö on ilmoittanut tunnit oikein. Virhe johtuu selkeästi kaupungin ja palkanlaskentatoimiston virheestä ja virhe on ilmeisesti tapahtunut palkanmaksujärjestelmän muuttuessa. Oikaisuvaatimuksen mukaan työntekijä ei ole tarkoituksellisesti johtanut työnantajaa harhaan tai pyrkinyt saamaan perusteetonta etua, tilinauhat ovat olleet epäselviä ja erot nettopalkoissa ovat olleet niin pieniä, ettei työntekijä ole virheitä huomannut. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan sama virhe on sattunut hänen kohdallaan aiemmin eikä hän ole ainoa työntekijä, jota menettely koskee. Oikaisuvaatimuksen mukaan työnantajan ja palkanlaskijan virheitä maksetaan työntekijällä.

Kaupunginhallitukselle jaetaan Teams-kansion kautta **oheismateriaalina** jätetty oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimuksesta

Oikaisuvaatimusmenettely on kunnan sisäistä hallintomenettelyä. Oikaisuvaatimus on kunnallisvalituksen pakollinen esivaihe. Jos päätöksestä voi tehdä oikaisuvaatimuksen, siitä ei vielä voi tehdä kunnallisvalitusta. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä asianosainen sekä kunnan jäsen.

Kunnanjäsen on:

1. henkilö, jonka kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on (kunnan asukas);
2. yhteisö, laitos ja säätiö, jonka kotipaikka on kunnassa; sekä
3. se, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa.

Yhteisöjä ovat esim. seurakunnat, kuntayhtymät, osakeyhtiöt, osuuskunnat ja yhdistykset. Oikeushenkilön kotipaikka määräytyy yleensä sääntöjen, yhtiöjärjestyksen, perussopimuksen tai vastaavan perusteella. Myös kiinteistön omistaminen tai hallitseminen merkitsee kiinteistön sijaintikunnan jäsenyyttä. Kunta voi siten olla toinen sen kunnan jäsen kiinteistön omistuksen perusteella.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaiselle lähetetään päätöstä koskeva pöytäkirjanote oikaisuvaatimusohjeineen tiedoksi kirjeellä. Kirjeen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän päivän kuluttua lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon haetaan oikaisua sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla.

Asianosaisen kuulemisessa noudatetaan hallintolain 34 pykälää. Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus antaa selityksensä muiden tekemistä vaatimuksista sekä lausua mielipiteensä asiasta ja selvityksistä, jotka voivat vaikuttaa asian ratkaisuun. Jos oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen, erillinen kuuleminen ei ole yleensä tarpeen. Asianosaisen kuuleminen on ehdottoman tärkeää, jos muu kuin asianosainen on vaatinut päätöksen oikaisemista asianosaisen vahingoksi, eikä vaatimusta jätetä tutkimatta tai heti hylätä.

Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viivytyksettä, mikä tarkoittaa yleensä sitä, että asia on valmistelun jälkeen pyrittävä ottamaan toimitelimen seuraavaan kokoukseen.

Oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen on sidottu niihin vaatimuksiin, joita oikaisuvaatimuksessa esitetään, eikä se voi käsitellä asiaa laajemmin.

Perusteet oikaisuvaatimuksen ottamisesta käsittelyyn

Kaupunginhallituksen ratkaisuvaltaan kuuluu mm. oman hallinnonalan oikaisuvaatimuskelpoisten viranomaisten tekemien päätösten käsittely. Oikaisuvaatimus on jätetty kaupungille 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta (13.9.2024). Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen arviointia

Henkilö, joka saa taloudellisen etuuden ilman sopimusta tai muuta oikeudellista perustetta, on velvollinen palauttamaan edun sille, jolta on sen saanut.

Käsiteltävänä olevassa asiassa takaisinperinnän kohteena oleva työntekijä on tehnyt osa-aikaista 52,29 % työaika vuodesta 2008 alkaen. Suonenjoen kaupungin nykyinen palkkajärjestelmä on otettu käyttöön 1.1.2020 ja henkilöstön tiedot siirrettiin siihen vanhasta järjestelmästä. Siirtovaiheessa työntekijän perustietoihin on kirjautunut virheellisesti kokoaikaista työaika osoittava työaikaprosentti eli 100 %, vaikka työntekijä teki tosiasiallisesti osa-aikatyötä. Virheen vuoksi työntekijälle on 1.1.2020 alkaen suoritettu vuosilomapalkkaa ja sairasajan palkkaa

kokoaikatyöhön perustuvalla palkalla, vaikka edellä mainitut etuudet olisi tullut laskea tosiasiallisen eli osa-aikatyötä vastaavan palkan mukaan.

Kaupungin huomattua virheen työaikaprocentti oikaistiin järjestelmään siten, että helmikuun 2024 jälkeen palkka on maksettu määrältään oikein.

Työntekijälle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi ennen takaisinperinnästä päättämistä.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevalla päätöksellä on päätetty periä takaisin ajanjaksolla 1.3.2021-29.2.2024 aiheettomasti maksetut palkat, joiden määrä oli yhteensä 11.412,20 euroa.

Työntekijälle on maksettu aiheettomasti liian suurta palkkaa vuosilomien ja sairaslomien ajalta ajanjaksolla 1.1.2020-28.2.2021. Tältä ajalta aiheettomasti maksettuja palkkoja ei ole päätetty periä takaisin tai kuitata niitä työntekijän palkasta, koska oikeus viitattuna aikana suoritettujen aiheettomien palkkojen takaisinperintään voi olla vanhentunut. Takaisinperinnästä huolimatta työntekijä saa siis pitää osan siitä perusteettomasta edusta, jota hän on ilman sopimusta tai muuta oikeudellista perustetta saanut.

Jos työnantajalla on saatava työntekijältä, työnantaja voi käyttää saatavaansa oman velkansa eli työntekijän palkkasaatavan kuittaamiseen. Työsopimuslain 2 luvun 17 §:ssä on säädetty työnantajan kuittausoikeuden rajoituksesta, jonka mukaan ”työnantaja ei saa kuitata työntekijän palkkasaamista vastasaamisellaan siltä osin kuin palkka on ulosottokaaren (705/2007) tai sen nojalla annetun asetuksen mukaan jätettävä ulosmittaamatta.”

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä takaisinperittävä 11.412,20 euron saatava on päätetty periä takaisin 48 maksun erässä, huomioiden velalliselle jätettävän suojaosuuden määrä. Työsuhteen jatkuessa takaisinperintä toteutetaan kuittaamalla saatavaa työntekijän palkasta, kunnes saatava on kokonaisuudessaan peritty takaisin. Menettely saatavan kuittaamiseksi on työsopimuslain mukainen.

Virhe palkanlaskennassa ei johtunut työntekijän viaksi luettavasta seikasta eikä työnantaja ole väittänyt, että työntekijä olisi pyrkinyt johtamaan työnantajaa harhaan. Vaikka virhe ei johdu työntekijästä, tämä ei muuta sitä tosiasiaa, että työntekijä on saanut taloudellista etua ilman oikeudellista perustetta ja että hänellä on velvollisuus palauttaa aiheettomasti suoritettu etu työnantajalle.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen ei voi katsoa johtavan kohtuuttomuuteen, kun otetaan huomioon, että aikataulu takaisinperimiseksi on pitkä ja sen myötä yksittäisten maksuerien määrä ei ole merkittävä, työntekijälle maksetaan aina vähintään suojaosuutta vastaava palkka ja kun työntekijä saa pitää 1.1.2020-28.2.2021 ajalla perusteettomasti saamansa taloudelliset edut.

Hallintosäännön 36 §:n mukaan ”henkilöstöpäällikkö päättää aiheettomasti maksetun palkan tai muun palvelussuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä.” Henkilöstöpäällikkö on ollut toimivaltainen tekemään oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen.

Perusteet oikaisuvaatimuksen hylkäämiselle

Yhteenvedona oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaista laillisuusperustetta, joka antaisi aihetta päätöksen muuttamiseen.

Oikaisuvaatimus ei anna aihetta myöskään muuttaa päätöstä tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Tämän kaupunginhallituksen tekemän päätöksen muutoksenhakumahdollisuuden osalta todetaan, että työsuhde on yksityisoikeudellinen sopimussuhde, jota koskevia väitteitä tai vaatimuksia ei tutkita hallintolainkäytön mukaisessa järjestyksessä. Siten hallintotuomioistuin ei valituksen perusteella tutki mahdollisia väitteitä siitä, että onko päätös työsopimuslain tai muun yksityisoikeudellisen sääntelyn mukainen.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja ehdottaa, että kaupunginhallitus päättää yllä kuvatuin perustein hylätä oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen kaikilta osin.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen varajäsen Pekka Voipio teki esityksen, että takaisin perittävä eurosumma puolitetaan.

Pekka Voipion tekemää esitystä ei kannatettu. Puheenjohtaja totesi, että kannattamaton Pekka Voipion tekemä esitys raukesi.

Näin ollen puheenjohtaja totesi kaupunginjohtaja tekemän pohjaesityksen tulleen kaupunginhallituksen päätökseksi, missä kaupunginhallitus päätti yllä kuvatuin perustein hylätä oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen kaikilta osin.

Pekka Voipio ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteensä päätöksestä.